

AZ MNB VISSZAJELZÉSEI A KÖNYVVIZSGÁLÓK SZÁMÁRA

(KÜLÖNJELENTÉSEK FELDOLGOZÁSI TAPASZTALATAI,
ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG KÖNYVVIZSGÁLÓKAT ÉRINTŐ
VONATKOZÁSAI)

HITELINTÉZETEK; PÉNZÜGYI VÁLLALKOZÁSOK; PÉNZFORGALMI
INTÉZMÉNYEK

Folyamatos felügyelés
keretében tartott
könyvvizsgálói interjúk

Könyvvizsgálói
különjelentések
feldolgozása

Helyszíni vizsgálat
keretében tartott
könyvvizsgálói interjúk

Adatszolgáltatások, illetve
beszámolók adatai

Vezetői levelek,
Auditbizottsági jelentések

Prudenciális vizsgálatok
során feltárt
hiányosságok és az
azokhoz tartozó
dokumentációk

Általános észrevételek

- Az értékelt időszakban a hitelintézetek könyvvizsgálói felé nem volt szükség felügyelői intézkedésre.
- A hitelintézetekre vonatkozóan, azok működését veszélyeztető rendszerszerű hiányosságot a könyvvizsgálatok nem tártak fel, azonban a könyvvizsgálói különjelentések (KKJ) egyes bankoknál számos hiányosságra hívta fel a figyelmet.

Könyvvizsgálói különjelentések tartalma

- A könyvvizsgáló – annak ellenére, hogy a feltárt hiányosságok ismétlődőek voltak – a KKJ-ben nem részletezte a Bank által megtett, az észrevételek rendezését szolgáló intézkedéseket.

Vezetői levelekkel kapcsolatos észrevételek

- A vezetői levelek kiadásánál rendszeresen jelentkeztek, akár jelentős késések is. Előfordult, hogy 2023-as éves vezetői levél csak 2024. októberben, vagy 2025. januárban készült el.
- Volt olyan intézmény, ahol a 2024-es évre vonatkozó vezetői levelek is csak 2025. októberében kerültek aláírásra **(és csak MNB októberi erre vonatkozó külön kérésére kerültek megküldésre)**.
- Egy bankcsoport esetében a csoporttagoknál a 2024. évre vonatkozóan nem készült külön vezetői levél, hanem a könyvvizsgáló csak utalt arra, hogy az anyabankból üzemeltetett közös folyamatokkal kapcsolatban az anyabanki vezetői levele tartalmazhat információkat.
- A könyvvizsgáló különjelentésében ugyan rögzítette, hogy vezetői levél kiadására kerül sor, azonban ezidáig nem történt meg.

Könyvvizsgálók által feltárt főbb hiányosságok

- **Szabályozási hiányosságok: pl.:** A Bank eljárásrendje nem biztosította a nagykockázat vállalási és befektetési korlátoknak való megfelelést a CRR rendelet 391-395. pontjaiban megfogalmazott követelményeknek megfelelően
- **Nagykockázati adatok** felügyelet felé történő adatszolgáltatása nem volt teljeskörű.
- **Ügyfélcsoport képzés és nyilvántartási** hiányosságok.
- **Problémás ügykezelés** folyamatát nem megfelelően szabályozta a bank, az azzal kapcsolatos egyes döntéselőkészítő anyagok tartalma hiányos.
- **Default azonosítása:** A követelésminősítés és értékvesztésképzés terén a bank nem végzett csoportszintű default azonosítást.
- **Szavatoló tőke** kiszámítása során a bank nem azonosította és nem jelentette a nemteljesítő kitettségek veszteségfedezetét és hibásan határozta meg a levonandó és kockázattal súlyozandó kitettségérték összegét. A tőkeszükséglet meghatározásakor többször nem a megfelelő kockázati súllyal szerepeltette a kitettségeket, s számítási hibákat vétett az adatok aggregálása során.
- **IFRS9:** egyedi és a csoportos értékvesztés módszertannal, számítással kapcsolatos észrevételek.
- **Magántőkealapok** értékelésével, kapcsolatos hiányosságok.
- **Fenntarthatósági jelentéssel** kapcsolatos hiányosságok.
- **Konszolidációs folyamatok** hiányosságai.
- **IT biztonsági folyamatokkal** kapcsolatos hiányosságok.

Feltárt főbb hiányosságok

Hitelkockázat

- az **ügycsoportok módosítása** ellenőrzése, naprakész nyilvántartása a nagykockázat-vállalások kezelése, illetve egyes, az utóbbihoz kapcsolódó adatszolgáltatásokkal kapcsolatos hiányosságok.
- **Hiányzó ügyfélminősítések éves felülvizsgálata**
- **Ügyféllimitek felülvizsgálata.**
- A **monitoringfolyamat** szabályozási és gyakorlati hiányosságai.
- A **követelésminősítés, átstrukturálás és default minősítéssel kapcsolatos hiányosságok.**
- **Fedezetkezelési,** nyilvántartási és annak szabályozási hiányosságai.
- **IFRS9 értékvesztés:** modellezési és egyedi értékelés módszertani hiányosságok, pl. nem ügyletszinten, hanem ügyfél- vagy ügycsoport-szinten meghatározott értékvesztés szint.

Feltárt főbb hiányosságok

- Pénzügyi intézményi minősítéssel rendelkező könyvvizsgáló megválasztása és bejelentése a Felügyeletnek nem valósult meg maradéktalanul.
- Egy intézmény esetében ismételten el kellett készíteni a 2021. és 2022. évi – az új könyvvizsgáló által auditált – éves beszámolóit, illetve be kellett nyújtania tavalyi auditált beszámolóját is.
- A mérleg és eredménykimutatás tételek szerinti elkülönítése érdekében az adatszolgáltatási táblák javítása.

A pénzforgalmi szolgáltatói státuszból adódó számviteli előírás figyelmen kívül hagyása:

- Beszámoló könyvvizsgáló kései megválasztása.
- 2021-re egyszerűsített beszámolót készített, 2022-től helyesen éves beszámolót készítése. A vizsgált időpontban hatályos Számviteli politikában egyszerűsített beszámolóra és annak megfelelő követelményekre hivatkozása.
- Szolgáltatás elkülönítési szabályzat hiánya.
- Az aktivált sajátteljesítmények eredménykorrekciós hatásának csak év végén történő és nem negyedévente való meghatározása
- A számviteli politika az intézmény tevékenységére nem jellemző szabályokat, előírásokat, módszereket is tartalmaz.
- A számlarend olyan főkönyvi számlaszámokat (például: tenyésztésre tartott állatok, egyéb állatok stb.) is magában foglal, amelyek nincsenek összhangban az Intézmény által folytatott tevékenységgel.

Pénzügyi intézményi minősítés és Kamarai tájékoztatás

- Az ellenőrzött társaság könyvvizsgálója a Kamarától azt a tájékoztatást kapta, miszerint pénzforgalmi intézmény jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatához a könyvvizsgálónak nem kell pénzügyi intézményi minősítéssel rendelkeznie. A Kamara honlapján valóban megtalálható volt azon közzététel, amelyben ez az információ szerepel.
- Az MNB felhívta a Kamara figyelmét a félrevezető tájékoztatásra, így a honlapon szereplő információ rövid időn belül korrigálásra került, pénzforgalmi intézmény könyvvizsgálójának pénzügyi intézményi minősítéssel kell rendelkeznie.

Tőke megfelelésre vonatkozó jogszabályi előírások betartásának ellenőrzése, tőkesértés jelentése az MNB felé

- A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvényben meghatározott tőkeelőírások betartásának ellenőrzése (Hpt. 80.§, 81.§) + tőkesértés esetén. bejelentés hiánya

Az MNB felé történő bejelentési és tájékoztatási kötelezettség betartása

- A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvényben szereplő bejelentési és tájékoztatási kötelezettség betartásának hiánya (Hpt. 142.§, 261.§).

Értékvesztés- és céltartalékképzés ellenőrzése - kiemelten a pénzügyi intézmények sajátos értékelési szabályaira

- Jogszabályi elvárás, hogy a CT/ÉV képzés tükrözze a várható kockázatokat, azonban tapasztalataink szerint ez nem teljeskörűen valósul meg, mert az intézmények sokszor nem a kockázatok jellegével, nagyságrendjével, összetettségével arányos ügyfél- és partnerminősítési rendszert működtetnek, illetve ügyletminősítésük sem tükrözi a kockázatokat.
- A hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendeletben foglalt értékvesztés- és céltartalékképzési előírások nem betartása.
- Az ügyfél- és partnerminősítés, valamint a fedezetértékelés prudenciális követelményeiről szóló 40/2016. (X. 11.) MNB rendelet nem betartása.
- A nem teljesítő kitétségre és az átstrukturált követelésre vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 39/2016. (X. 11.) MNB rendelet nem betartása.

Analitikus nyilvántartás és főkönyv közötti egyezőség biztosítása

- Az intézmény analitikus nyilvántartásának adatait és a főkönyvben szereplő adatokat összhangba szükséges hozni. Az MNB részére megküldendő adatszolgáltatások alapja az analitikus nyilvántartás, eltérés esetén a főkönyv és az MNB részére megküldött adatszolgáltatás is eltér.
- A hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Korm. Rendeletben foglaltak nem maradéktalan betartása.

0. számlaosztály ellenőrzésének fókuszba helyezése

- Kapcsolódóan az előző ponthoz, az analitikus nyilvántartás és a főkönyv egyezősége elvárás.
- A garanciavállalások és kezességek nyilvántartása sok esetben nem pontos, hibás.

Független könyvvizsgálói záradék minőségének javítása

- A záradék sokszor aláírás nélküli, elírásokat tartalmaz. (Ha az intézmény által feltöltött, elektronikusan aláírt dokumentum nem a megfelelő formátumú, akkor nem látszik az aláírás, ebben az esetben ez nem a könyvvizsgáló hibája.).

Kiegészítő melléklet megfeleltetése

- Kiegészítő melléklet tartalmi megfelelése, és a mérleg, továbbá eredménykimutatás adataival való összhang ellenőrzése.
- Speciális tartalmi elvárások: A hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet (25. §)

Könyvvizsgálói szerződés bejelentése

- Könyvvizsgálói megbízás (létrejött, vagy hosszabbítás) adatainak MNB felé való bejelentéséről, szerződés megküldéséről tájékoztatás kérés az intézménytől
- A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvényben meghatározott szerződés megküldése (264. § (1) bekezdés)
- A pénzügyi közvetítőrendszer felügyelete alá tartozó személyek és szervezetek törzsadat-bejelentési kötelezettségéről szóló 29/2025. (IX. 29.) MNB rendelet (3. § (1) bekezdés; 1. számú melléklet KTA4 Könyvvizsgáló adatkör)

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!